

**UCHWAŁA NR XX/243/2020
RADY MIEJSKIEJ W ŁASKU**

z dnia 27 kwietnia 2020 r.

w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku za rok 2019

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1507, 1622, 1690, 1818, 2473) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku za rok 2019, stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Łasku

Robert Bartosik

Załącznik do uchwały Nr XX/243/2020

Rady Miejskiej w Łasku

z dnia 27 kwietnia 2020 r.

Sprawozdanie

z działalności

Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku
za **2019** rok

I. Wstęp

Niniejszy dokument przedstawia działania realizowane w 2019 roku przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku, określone poprzez

- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
- ustawę z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.
- ustawę z dnia 07 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów
- ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku prawo energetyczne o dodatku energetycznym.
- ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 (M.P. 2018.1007)
- ustawę z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”
- ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- ustawę z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci - 500+
- uchwałę Nr XXII/318/05 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 2 lutego 2005 r. w sprawie uchwalenia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Zadania pomocy społecznej

Jak co roku głównym celem naszego działania było ograniczenie marginalizacji osób i rodzin poprzez wspieranie zmierzające do zaspokajania niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, a także zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom utrudniającym życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem.

Bezpośrednimi przesłankami w obszarze realizacji celów założonych na 2019 rok były: szybkość reakcji na pojawiające się problemy, trafne rozpoznanie sytuacji poszczególnych środowisk, skuteczne działanie oraz wykorzystanie potencjału społecznego.

Sprawną realizacją tak wielu zróżnicowanych, trudnych i odpowiedzialnych działań była możliwa dzięki pełnemu zrozumieniu rangi zagadnień społecznych przez Burmistrza Łasku, wsparciu ze strony Wydziałów Urzędu Miejskiego w Łasku oraz współpracy ze służbami publicznymi, głównie: sądami, prokuraturą, szeroko rozumianą oświatą, policją, jak również z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze polityki społecznej.

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługuje:

- osobom posiadającym obywatelstwo polskie, mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, posiadającym zezwolenie na osiedlenie się, zgodę na pobyt tolerowany lub status uchodźcy nadany w Rzeczypospolitej Polskiej,
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej lub Europejskiego Obszaru Gospodarczego, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którzy uzyskali zezwolenie na pobyt.

Prawo do świadczeń przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej.

Od dnia 01 października 2018 r. do chwili obecnej dla osoby samotnie gospodarującej jest nim dochód nie przekraczający kwoty **701 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie – kwota **528 zł**.

W ramach systemu pomocy społecznej wydanych zostało 603 decyzji administracyjnych, kończących postępowania w sprawach dotyczących różnego rodzaju świadczeń, do których stosuje się przewidzianą w ustawie o pomocy społecznej procedurę. Świadczenia przyznawane są w formie pieniężnej lub niepieniężnej na wniosek osoby zainteresowanej po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, prowadzonego w przypadku pomocy społecznej w formie wywiadu środowiskowego

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy.

II. Struktura organizacyjna MGOPS w Łasku

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym zatwierdzonym na mocy Zarządzenia Nr 245/2015 Burmistrza Łasku z dn. 30.11.2015 roku, Ośrodek funkcjonuje w oparciu o mieszaną strukturę organizacyjną, w której występują działy, równorzędne komórki i stanowiska indywidualne:

Działy:

- Dział Pomocy Środowiskowej,

- Dział Świadczeń,
- Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego
- Sekcja Ekonomiczno-Finansowa
- Radca Prawny

Placówki wchodzące w skład systemu pomocy społecznej - ośrodki wsparcia

- Warsztat Terapii Zajęciowej w Łasku
- Punkt Konsultacyjny w Łasku
- Placówka Wsparcia Dziennego z Filiami

Pracownicy zatrudnieni MGOPS w Łasku

Według stanu na dzień 31.12.2019 roku, 64 osoby realizowało zadania pomocy społecznej na 55,50 etatach w. Ponadto 42 osób zostało zatrudnione w ramach umowy- zlecenia (usługi opiekuńcze, placówki wsparcia dziennego, punkt konsultacyjny). Poniższa tabela przedstawia stan zatrudnienia na dzień 31.12.2019 roku.

Tabela nr 1: Zatrudnienie w MGOPS w Łasku z podziałem na komórki i ośrodki wsparcia (wg stanu na 31.12.2019 r.)

<i>Komórka</i>	<i>Etaty</i>	<i>Liczba osób</i>
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku	44	46
w tym: Kierownik	1	1
Dział Pomocy Środowiskowej	15	15
Dział Świadczeń	11,25	12
Sekcja Ekonomiczno – Finansowa	5,25	6
Sekcja Świadczeń Rodzinnych	10	10
Radca Prawny	0,5	1
Asystent rodziny	1	1
Warsztat Terapii Zajęciowej	9	12
w tym: Kierownik	1	1
Dział Opiekuńczo-Terapeutyczny	5	7
Dział Administracyjny	0,5	1
Dział Gospodarczy i Obsługi	2,5	3
Środowiskowy Dom Samopomocy w Łasku	9,5	12
w tym: Kierownik	1	1
Dział Terapeutyczno-Opiekuńczy	6	7
Dział Finansowo-Księgowy	0,5	1
Dział Gospodarczy	2	3

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe. Pracownicy uczestniczyli w szkoleniach podnoszących kwalifikacje i umiejętności zawodowe.

Tabela nr 2: Wykaz szkoleń organizowanych dla pracowników MGOPS w Łasku (wg stanu na 31.12.2018r.)

L.p.	NAZWA SZKOLENIA
1	Postępowanie z dłużnikiem- I 2019 r. - 1 osoba
2	Usługi opiekuńcze i pomoc instytucjonalna po zmianach-zagadnienia praktyczne- I 2019 r.- 2 osoby
3	Ważne zmiany w programie płatnik- I 2019 r. - 1 osoba
4	Postępowanie w sprawie świadczeń nienależnie pobranych- II 2019 r. - 1 osoba
5	Rola asystenta rodziny i jego zadania w świetle nowelizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej- II 2019 r. - 1 osoba
6	Działalność jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z punktu widzenia RIO- III 2019r. -1 os.
7	Asystent rodziny w obliczu wyzwania-praca z rodziną dysfunkcyjną uwiklaną w problem z uzależnieniem- III 2019r. – 1 osoba
8	Prowadzenie usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych: III 2019 r. - 2 osoby
9	Dokumentacja pracownicza po zmianach- IV 2019 r. - 1 osoba
10	Wykluczenie społeczne, a jakość życia i dobrostan dzieci i młodzieży z województwa łódzkiego- VI 2019 r. - 2 osoby
11	Najnowsze zmiany w ustawie o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawie o świadczeniach rodzinnych, ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz programie „Dobry start”, w szczególności wchodzące w życie od 1 lipca 2019 r. w tym likwidacja kryterium dochodowego 500 + i związane z tym przepisy przejściowe i proceduralne- VI 2019 r. - 3 osoby
12	Świadczenia uzupełniające dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji- IX 2019 r.- 3 osoby
13	Obsługa klienta cudzoziemskiego z elementami komunikacji i asertywności- X 2019 r. - 2 osoby

III. Klienci Systemu Pomocy Społecznej w Łasku

W Łasku, wg stanu na 31 grudnia 2019 roku - dane Urzędu Miejskiego w Łasku, zamieszkiwało **27 084 osób** na pobyt stały. Na pobyt czasowy zamieszkiwało 515 osób. Spośród nich system pomocy społecznej w roku 2019, objął wsparciem 603 rodziny, w których żyło 885 osób. Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Łasku, przyjmując należy, iż pomocą zostało objętych ponad 3,2 % ogółu ludności miasta.

Tabela Nr 3: Odsetek mieszkańców gminy Łask korzystających z pomocy społecznej w latach 2015 – 2019.

Rok	Liczba mieszkańców gminy (stan na 31.12.)	Liczba rodzin objętych pomocą Ośrodka	Liczba osób w tych rodzinach	% mieszkańców gminy Łask objętych pomocą
2015	28 099	651	1 590	5,7
2016	27 582	619	1 376	4,9
2017	27 381	534	1 024	3,7
2018	27 208	542	1 103	4,1
2019	27 599	603	885	3,2

Tabela nr 4: Struktura powodów przyznania pomocy klientom Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w roku 2019 *

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
Ubóstwo	171
Bezdomność	12
Sieroctwo	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	15
Bezrobocie	171
Niepelnosprawność	169
Długotrwała lub ciężka choroba	178
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	56
Przemoc w rodzinie	0
Alkoholizm	15
Narkomania	1
Trudność w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego	6
Zdarzenie losowe	2
Sytuacja kryzysowa	9
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0

* liczby rodzin nie sumujemy, gdyż jedna rodzina może być dotknięta kilkoma dysfunkcjami

Z przedstawionych danych wynika, iż dominującym problemem utrudniającym lub uniemożliwiającym prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin jest, długotrwała lub ciężka choroba, która jest udziałem 30 % środowisk korzystających w roku 2019 ze świadczeń pomocy społecznej.

Na drugim miejscu plasuje się problem bezrobocia wraz z ubóstwem, które rzadko występuje w odosobnieniu, najczęściej obok niego, jako przyczyna lub skutek pojawiają się takie problemy jak: uzależnienia, przemoc, niepełnosprawność, bezdomność, itp. Nawarstwienie problemów jest często zgubne w skutkach, prowadzi bowiem do degradacji osób i rodzin (28%).

Na kolejnym miejscu problemów, z jakimi borykają się środowiska korzystające z pomocy społecznej jest niepełnosprawność - 27%. Środowiska dotknięte tym problemem często borykają się z trudnościami finansowymi, związanymi z koniecznością ponoszenia wysokich kosztów leczenia oraz zakupu leków.

W przypadku około 9 % środowisk głównym problemem jest bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, które dotyczą w szczególności rodzin wielodzietnych i niepełnych. Rodziny te, najczęściej w związku z trudnościami finansowymi, brakiem możliwości zmiany sytuacji nie potrafią radzić sobie z trudnościami dnia codziennego.

IV. Wydatki MGOPS w Łasku

Na realizację zadań pomocy społecznej w 2018 roku wydano ogółem **36 568 384 zł**.

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą ze środków budżetu miasta i z dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone.

Tabela nr 5: Koszty funkcjonowania systemu pomocy społecznej w roku 2019

Rodzaje zadań	Wydano w 2019 roku (w zł)
Zadania własne gminy: dodatki mieszkaniowe, pokrywanie kosztów pobytu w domu pomocy społecznej, w schronisku dla osób bezdomnych, usługi opiekuńcze, pobyty dzieci w pieczy zastępczej, zasiłki celowe, wynagrodzenia wraz z kosztami obsługi	4 181 055
Zadanie własne gminy finansowane z budżetu Wojewody: zasiłki stałe, okresowe,	1 568 218
Zadania zlecone gminie: świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze, dodatek energetyczny, wynagrodzenie dla opiekuna, wynagrodzenia wraz kosztami obsługi	29 663 605
Warsztat Terapii Zajęciowej w Łasku – finansowany w 90 % ze środków PFRON, 10% - zadania własne powiatu	PFRON 416 208
	Powiat Łaski 46 246
Środowiskowy Dom Samopomocy w Łasku – finansowany z zadań zleconych	693 052
Razem:	36 568 384

Wykres nr 1: Procentowy udział koszty funkcjonowania systemu pomocy społecznej w 2019 roku

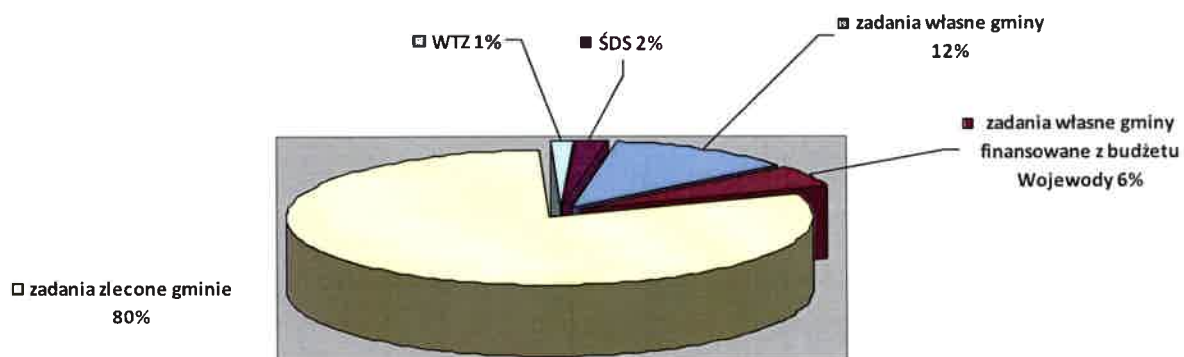

Tabela nr 6: Wydatki poniesione w 2019 roku na utrzymanie ośrodka i obsługę świadczeń

Rozdział	Wyszczególnienie	Zadania własne gminy	Zadania zlecone gminie
85195	Pozostała działalność. Koszty wydawania decyzji potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	-	1798
85219	Wydatki związane z obsługą pozostałych świadczeń funkcjonowania Ośrodka Pomocy Społecznej.	1 340 406	683
85228	Usługi opiekuńcze	539 016	-
85501	Obsługa świadczenia wychowawczego program 500 +	-	236 616
85502	Obsługa Świadczeń Rodzinnych, Funduszu Alimentacyjnego wsparcia dla kobiet w ciąży	-	209 966
85503	Wydatki związane z obsługą Karty Dużej Rodziny	-	1094
85504	Wydatki związane z realizacją zadań własnych gminy wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	-	26 217

V. Charakterystyka systemu świadczeń rodzinnych

ŚWIADCZENIA RODZINNE

W ramach realizacji świadczeń rodzinnych zgodnie z ustawą z dnia 23 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 111.) w roku 2019 wypłacono kwotę 6 106 907,57 zł.

Świadczenia rodzinne pobierało w 2019 roku 1481 rodzin, wydano 1856 decyzji administracyjnych w tym zakresie. Szczegółowe kwestie związane z realizacją tego zadania przedstawiają tabele 18-21.

Tabela 7. Rodzaje świadczeń i środki finansowe na realizację świadczeń rodzinnych

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki	Liczba świadczeń
1.	Zasiłki rodzinne	1 851 943	15 866
2.	Dodatki do zasiłków rodzinnych, w tym z tytułu:	774 020	5 719
2.1.	urodzenia dziecka	57 000	57
2.2.	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	151 153	387
2.3.	samotnego wychowywania dziecka	154 398	781
2.4.	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	67 140	626
2.5.	rozpoczęcia roku szkolnego	88 023	882
2.6.	podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania:	86 446	1 198
2.6.1.	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła	9 718	86
2.6.2.	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	76 728	1 112
2.7.	wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	169 860	1 788
3.	Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wypłacony na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy – tzw. mechanizm „Złotówka za złotówkę”	187 766,57	3 695
4.	Zasiłki rodzinne z dodatkami (w.1 + w. 2 + w. 3)	2 813 729,57	25 280

5.	Zasiłki pielęgnacyjne	1 049 728	5 538
6.	Świadczenia pielęgnacyjne	1 313 031	832
7.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	188 640	305
8.	Świadczenia opiekuńcze (w. 5 +w.6 + w.7)	2 551 399	6 675
9.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się	181 000	181
10.	Jednorazowe świadczenie w wys. 4.000 zł	16 000	4
11.	Świadczenie rodzicielskie	544 779	595
12.	Razem (w.4 + w.8 + w.9 + w. 10+w.11)	6 106 907,57	32 732

W 2019 roku Ośrodek prowadził postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 42 453,00 zł.

Ponadto za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne w przypadkach przewidzianych ustawą o świadczeniach rodzinnych zostały opłacone składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Tabela 8. Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Lp.	Rodzaj świadczenia	Wydatki	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	247 760	576
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenie pielęgnacyjne	101 486	715
3.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, opłacane za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	38785	234
4.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacana za osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy	13 774	248
5.	Razem	401 805	-

Tabela 9. Ilość wydanych decyzji administracyjnych

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Liczba wniosków dotyczących przyznania świadczeń rodzinnych	1 824
2.	Liczba decyzji wydanych w sprawach dotyczących świadczeń rodzinnych	1 856
	w tym: stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia	56
3.	Liczba decyzji wydanych dotyczących wyłącznie świadczenia rodzicielskiego	49
4.	Liczba decyzji ostatecznych wydanych przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze	7

Tabela 10. Informacje statystyczne

Lp	Wyszczególnienie	Miesiąc											
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	1215	1218	1217	1239	1226	1226	1224	1213	1197	1198	978	1079
2.	Liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny, w tym:	807	810	808	815	818	814	808	801	781	786	545	722
2.1	na 1 dziecko	302	303	293	302	296	295	299	298	290	290	184	277
2.2	na 2 dzieci	374	376	382	379	386	384	384	371	360	363	253	320
2.3	na 3 dzieci	109	109	110	111	113	113	111	109	109	111	91	104
2.4	na 4 i więcej dzieci	22	22	23	23	23	22	23	23	22	22	17	21

FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 670 ze zm.) w roku 2019 wypłacono 1650 świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 648 660,60 zł. Liczba decyzji wydanych w sprawach dotyczących świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 167 w tym, 4 stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia.

W 2019 roku Ośrodek prowadził postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę 7 212,00 zł

Tabela 11. Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Miesiąc											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego	95	97	96	97	96	94	94	91	91	86	88	88

Zobowiązania finansowe wobec budżetu Gminy Łask i budżetu państwa na dzień 31.12.2019 r. posiadało:

- 122 dłużników alimentacyjnych z tytułu zaliczek alimentacyjnych,
- 238 dłużników alimentacyjnych z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

ZASIŁEK DLA OPIEKUNA

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 2092 ze zmianami) w roku 2019 wypłacono 70 świadczenia na kwotę 43 400,00 zł.

Ponadto za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna w przypadkach przewidzianych ustawą zostały opłacone składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Tabela 12. Wydatki na składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Lp	Rodzaj świadczenia	Wydatki	Liczba świadczeń
1.	Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	10 303	62
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	3872	70
3.	Razem	14 175	-

ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE – PROGRAM RODZINA 500+

W ramach realizacji świadczenia wychowawczego zgodnie z ustawą z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2407 ze zm.) w 2019 r. wypłacono kwotę 20 964 158,06 zł, która trafiła do 2 939 rodzin z terenu gminy Łask. Szczegółowe kwestie związane z tym zadaniem przedstawione zostały w poniższych tabelach.

W 2019 roku Ośrodek prowadził postępowania administracyjne w zakresie nienależnie pobranych świadczeń wychowawczych, w wyniku których odzyskał świadczenia nienależnie pobrane na łączną kwotę **67 432,00 zł**, z czego:

- kwota w wysokości **15 015,00 zł** pomniejszyła należną dotację, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń w 2019 roku;
- kwota w wysokości **52 417,00 zł** została zwrócona do budżetu państwa, gdyż dotyczyła nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych.

Tabela 13. Informacje uzupełniające dotyczące realizacji świadczenia wychowawczego

Lp	Wyszczególnienie	Liczba
1	Liczba wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego, z tego:	3373
	złożonych w formie papierowej	1146
	złożonych drogą elektroniczną	2227
2	Ogólna liczba decyzji administracyjnych, w tym:	222
	decyzje przyznające	188
	decyzje odmowne	6
	stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia rozpatrzenia	28
3	Liczba informacji wydanych w sprawach dotyczących świadczenia wychowawczego	3116

Tabela 14. Informacje statystyczne

Wyszczególnienie	Miesiąc											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Liczba rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, z tego:	1721	1727	1733	1746	1738	1732						
Na 1 dziecko	1117	1121	375	1135	1124	1116						
Na 2 dzieci	477	478	484	484	487	491						
Na 3 dzieci	108	108	108	107	107	106						
Na 4 dzieci i więcej	19	20	20	20	20	19						
Liczba dzieci, na które przysługuje świadczenie wychowawcze							3996	4426	4455	4432	4432	4491

ŚWIADCZENIA „ZA ŻYCIEM”

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem” (Dz. U. z 2019r., poz. 473) wypłacono 4 osobom świadczenia w wysokości po 4 000 zł.

W roku 2019, w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łasku, szczególnym wsparciem otoczono osoby ze znacznie ograniczoną możliwością egzystencji, tj. osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi. W ramach programu „Za życiem” w ŚDS objęto uczestników dodatkowymi usługami, w tym: dogoterapią, hipoterapią, terapią halliwick, tj. nauką pływania dla osób niepełnosprawnych, szczególnie z zaburzeniami pochodzenia neurologicznego, słuchu i wzroku, jak również z zaburzeniami emocjonalnymi. Prowadzono także dla tej grupy osób zajęcia logopedyczne. Na realizację tego zadania Dom wykorzystał otrzymaną dotację w wysokości 36 490,00 zł

RZĄDOWY PROGRAM „DOBRY START” - 300+

Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry start” (Dz. U. z 2018r., poz.1061 ze zmianami) w roku 2019 wypłacono 934 800,00 zł dla 3116 dzieci.

VI. Dodatki Mieszkaniowe

Dodatek Mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym przez gminę, mającym na celu dofinansowanie wydatków mieszkaniowych ponoszonych w związku z zajmowaniem lokalu mieszkalnego. Pomoc ta przysługuje w przypadkach określonych przepisami ustawy o dodatkach mieszkaniowych.

Tabela Nr 15. Dodatki mieszkaniowe przyznane przez MGOPS w Łasku wnioskodawcom i administratorom w roku 2019.

Nazwa zarządcy	2019	
	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych dodatków
Zakład Gospodarki Mieszkaniowej	1.698	307.763,64
Łaska Spółdzielnia Mieszkaniowa	1.239	224.911,06
Wspólnoty Mieszkaniowe	304	55.343,00
Prywatni Administratorzy	241	43.755,76
Pozostali Administratorzy	268	48.764,87
RAZEM	3.750	680.538,33

W okresie od 01.01.2019 roku do 31.12.2019 roku w Miejsko – Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łasku na dodatki mieszkaniowe i ryczałty wydano kwotę o łącznej wartości 680.538,33 zł oraz wystawiono 644 decyzje, w tym decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy wystawiono 613 decyzji odmownych 15, decyzji wstrzymujących 16 .

W tym okresie z dodatków mieszkaniowych skorzystało 307 rodzin (613) i wypłacono 3.750 świadczeń. 2 rodziny otrzymały dodatek mieszkaniowy na lokale położone w gminie Łask, są to lokale pod zarządem Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej (Wronowice) innych (Wrzeszczewice Skrejnia). Spośród wszystkich złożonych wniosków żaden nie został wycofany i żaden nie pozostał bez rozpatrzenia. Do Samorządowego Kolegium Odwoławczego nie wpłynęło żadne odwołanie.

Dodatek energetyczny

Dodatek energetyczny jest świadczeniem pieniężnym finansowanym z budżetu państwa od 01 stycznia 2014 roku odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej.

Zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 roku prawo energetyczne o dodatku energetycznym odbiorcą wrażliwym energii elektrycznej jest osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy i która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej.

W 2019 roku na dodatek energetyczny wydano kwotę 12.218,69 zł., wydano 208 decyzji w tym 139 decyzje przyznające, 3 decyzje odmowne, 5 decyzje wstrzymujące, 61 zmieniających.

W rodzinach jednoosobowych, w których dodatek wynosił 11,35/11,37 zł wypłacono 318 świadczeń na ogólną kwotę 3.613,74 zł.

W rodzinach 2-4 osobowych, w których dodatek wynosił 15,77/15,80 zł wypłacono 449 świadczeń na ogólną kwotę 7.089,43 zł.

W rodzinach 5 i więcej osobowych, w których dodatek wynosił 18,92/18,96 zł wypłacono 165 świadczeń na ogólną kwotę 1.515,52 zł.

VII. Praca socjalna

Zadania pracowników socjalnych

Do podstawowych zadań pracownika socjalnego należy poznanie swojego rejonu opiekuńczego, a następnie dokonywanie analizy i oceny przyczyn powstawania trudnych sytuacji życiowych osób i rodzin w nim zamieszkałych, powodujących zapotrzebowanie na wsparcie ze strony pomocy społecznej.

Pracownik socjalny MGOPS w Łasku to przede wszystkim pracownik terenowy, który główne zadania zawodowe wykonuje w środowisku zamieszkania swoich klientów i ich rodzin, kontaktując się z instytucjami i innymi organizacjami pomocowymi mogącymi udzielić wsparcia w rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej swoich klientów. Pracownik socjalny dokonuje szczegółowego rozeznania sytuacji osoby i rodziny zwracającej się o pomoc oraz na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego dokonuje odpowiedniej diagnozy problemów. Opracowana przez pracownika socjalnego diagnoza, jest punktem wyjściowym do skonstruowania długofalowego planu pracy z rodziną lub osobą.

Pracownicy socjalni zajmują się ludźmi zagrożonymi wykluczeniem społecznym, potrzebującymi pomocy i wsparcia, np. bezrobotnymi, samotnymi, znajdującymi się w trudnej sytuacji materialnej, rodzinami dysfunkcyjnymi, osobami chorymi i niepełnosprawnymi, uzależnionymi, bezdomnymi, byłymi więźniami. Ich rolą jest pomoc w stworzeniu osobom, które zostały tego pozbawione, odpowiednich warunków do życia oraz zapobieganie zjawiskom patologicznym.

Mając na uwadze różnorodność problemów jakie dotyczą klientów pomocy społecznej oraz podnoszenie jakości świadczonych usług, pracownicy socjalni podejmują szereg działań takich jak:

- współpraca ze specjalistami zatrudnionymi w Punkcie Konsultacyjnym, a w szczególności ze specjalistami do spraw uzależnień, przemocy w rodzinie, radcą prawnym w celu realizacji długofalowego planu pomocy,
- współpraca z Policją, w ramach której odbywają się cykliczne spotkania Grup Roboczych w zakresie realizacji procedury Niebieskie Karty, mające na celu wymianę informacji, ustalanie wspólnych działań na rzecz środowisk zagrożonych przemocą oraz działania mające charakter interwencyjny,
- współpraca z przedstawicielami szkół, przedszkoli, poradni Psychologiczno -Pedagogicznej nakierowana na zaspokojenie potrzeb dzieci,
- przekazują do Sądu Rodzinnego i Kuratorskiego Zespołu Służby Sądowej informacje na temat rodzin objętych nadzorem kuratora, ponadto wnioskuje o wydanie zarządzeń opiekuńczo –wychowawczych i utrzymują stałą współpracę z kuratorami na rzecz zagrożonych środowisk,
- uczestnictwo w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej

oraz podejmują działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,

- współpraca z Parafiami i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze pomocy społecznej,
- współpraca z właścicielami i administratorami lokali mieszkalnych,
- współpraca z przychodniami, szpitalami, mającą na celu zaspokojenie potrzeb zdrowotnych klientów i udzielenie odpowiedniego wsparcia,
- realizacja środowiskowych formy pracy socjalnej,
- przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie innych zewnętrznych instytucji,
- przeprowadzanie wywiadów w związku z ubieganiem się osób o świadczenie pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy, dodatek mieszkaniowy i energetyczny,
- współpraca z opiekunkami domowymi świadczącymi usługi opiekuńcze na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych,
- zgłaszanie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczej do objęcia usługą asystenta rodziny, a następnie współpraca z asystentem rodziny na rzecz poprawy sytuacji tych rodzin.

W 2019 roku pracownicy socjalni odnotowali łącznie **3317 pobyków** w środowiskach zamieszkania osób i rodzin korzystających ze wsparcia i pomocy tut. ośrodka i przeprowadzili **1961 wywiadów środowiskowych**.

Tabela:16. Zestawienie przeprowadzonych w 2019 r. wywiadów środowiskowych dla innych potrzeb.

POWODY PRZEPROWADZENIA WYWIADU ŚRODOWISKOWEGO	OGÓLNA LICZBA PRZEPROWADZONYCH WYWIADÓW W 2019 R.
Na zlecenie innych instytucji zewnętrznych (OPS, PCPR, Sąd, Kuratorzy)	102
W celu przyznania świadczeń zdrowotnych	93
Dłużnicy alimentacyjni na zlecenie	65
W celu przyznania dodatku mieszkaniowego	352
Na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	15
W celu przyznania świadczeń pielęgnacyjnych, rodzinnych i świadczeń wychowawczych .	44

Praca socjalna.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, **praca socjalna** ma na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie

odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Praca socjalna może przyjmować zróżnicowane formy, od pomocy doraźnej, aż po długofalowe działania skierowane na wspieranie rozwoju jednostek, grup i całych społeczności. Podstawowym jej celem jest niesienie pomocy ludziom w bardzo różnych sytuacjach, nie tylko w trudnościach materialnych, ale także psychicznych, emocjonalnych, a nawet duchowych. Praca socjalna obejmuje więc wszelkiego rodzaju poradnictwo prawne, ekonomiczne, psychologiczne, pedagogiczne, a także pomoc w prawidłowym załatwieniu konkretnych trudnych spraw życiowych.

Pracownik socjalny przeprowadzający wywiad środowiskowy już przy pierwszej wizycie w miejscu zamieszkania osoby lub rodziny, wspólnie dokonuje analizy sytuacji, zastanawia się nad możliwościami rozwiązywania problemów osoby lub rodziny, udziela porad, ukierunkowuje klientów na możliwości załatwiania spraw życiowych, motywuje do zmiany zachowań, które pomogłyby w dalszym życiu. Niejednokrotnie przeprowadza pierwsze mediacje w sytuacjach konfliktowych.

W ramach pracy socjalnej pracownicy socjalni MGOPS w Łasku podejmują szereg działań na rzecz zapewnienia godziwych warunków mieszkaniowych, poprawy stanu zdrowia klientów, zapewnienia opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, poprawy funkcjonowania rodziny, poprawy funkcjonowania osób zaburzonych psychicznie, poprawy funkcjonowania osób i rodzin z problemem alkoholowym, dotkniętych przemocą, podejmują działania na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia, czy też uzyskania niezbędnych środków materialnych.

Pracownicy socjalni, jako profesjonaliści realizujący wymienione w ustawie zadania, stanowią zatem podstawową kadrę instytucji pomocy społecznej. W celu rozwiązywania problemów rodziny lub osoby prowadzą wiele rozmów, podejmują działania interwencyjne, załatwiają sprawy skomplikowane, współpracują z różnymi instytucjami i organizacjami.

Praca socjalna prowadzona przez pracowników socjalnych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku polega w szczególności na:

- 1) udzielaniu poradnictwa jako pomocy klientom w samodzielnym rozwiązywaniu problemów i uczenie ich tego,
- 2) pomocy w wypełnianiu różnego rodzaju wniosków i pism urzędowych,
- 3) podejmowaniu działań w zakresie uzyskiwania alimentów, świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych, dodatków mieszkaniowych,
- 4) udzielaniu pomocy w ubieganiu się o uzyskanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 5) udzielaniu pomocy przy kompletowaniu dokumentów niezbędnych do otrzymania renty, emerytury, innych świadczeń wyjątkowych, świadczeń uzupełniających dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji itp.,
- 6) umożliwianiu klientom bezpłatnych konsultacji medycznych, prawnych, terapeutycznych w zależności od występujących potrzeb,
- 7) uczeniu racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami,

- 8) występowaniu w charakterze przedstawiciela i rzecznika spraw podopiecznych szczególnie niezaradnych życiowo,
- 9) pomocy w rejestracji w Powiatowym Urzędzie Pracy, informowaniu o ofertach pracy oraz ofertach szkoleniowych,
- 10) pomocy terapeutycznej tj. kierowaniu wniosków do Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- 11) współpracy z pedagogami szkolnymi, sądem rodzinnym, kuratorami zawodowymi i społecznymi, policją, lekarzami, pielęgniarkami, itp.
- 12) uświadamianiu klientom skutków choroby alkoholowej, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego, kierowanie członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym do Klubu, Punktu Konsultacyjnego lub Poradni,
- 13) prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty”, współpraca z ofiarami i sprawcami przemocy domowej,
- 14) współpraca z placówkami służby zdrowia w zakresie problemów zdrowotnych klientów,
- 15) współpraca z Sądem, Kuratorami Sądowymi, Policją, Prokuraturą,
- 16) współpraca na rzecz klientów i ich rodzin z Fundacjami i Stowarzyszeniami.

Pracownicy socjalni Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku w **2019 roku podjęli 760 działań w ramach pracy socjalnej i poradnictwa wobec osób i rodzin** zamieszkałych na terenie miasta i gminy Łasku. Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny. W celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej pracownik socjalny może zawrzeć kontrakt socjalny z tą osobą lub rodziną, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu. **Kontrakt socjalny to pisemna umowa zawarta z osobą ubiegającą się o pomoc**, określająca uprawnienia i zobowiązania stron umowy (osoby zwracającej się o pomoc, pracownika socjalnego). Zawarcie kontraktu socjalnego ma na celu określenie sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osoby lub rodziny, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, z uwzględnieniem możliwości wykorzystania zasobów osoby/rodziny/środowiska lokalnego.

W celu rozwiązania trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin pracownicy MGOPS w Łasku zawarli **19 kontraktów socjalnych (kontrakt typu A)**. Mając na celu wzmocnienie aktywności zawodowej i samodzielności życiowej osób i rodzin oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu pracownicy socjalni zawarli **32 kontrakty socjalne (kontrakt typu B)** z osobami znajdującymi się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.

Tabela 17: Główne ustalenia zawarte w kontraktach socjalnych.

Cel główny zawartego z osobą lub rodziną kontraktu socjalnego	Liczba zawartych kontraktów socjalnych	Rezultaty
Ustalenie stopnia niepełnosprawności, kontynuowanie leczenia specjalistycznego	6	3 pozytywne 3 negatywne
Czasowe umieszczenie w schronisku dla osób bezdomnych, ubieganie się o przydział własnego lokalu mieszkalnego	7	7 negatywny
Racjonalne dysponowanie budżetem domowym, regulowanie opłat mieszkaniowych.	6	rodziny nieregularnie wywiązują się z zobowiązań, wymagają dalszego wsparcia
Dbłość o estetykę mieszkań..	5	pozytywny
Utrzymywanie abstynencji, uczestnictwo w zajęciach terapeutycznych Por. Terapii Uzależnienia i Współzależnienia od Alkoholu.	9	w 6 przypadkach pozytywny, w 3 przypadkach negatywny
Rejestracja w Powiatowym Urzędzie Pracy i aktywne poszukiwanie zatrudnienia	15	10 pozytywny 5 negatywny
Udział w grupach edukacyjno – terapeutycznych.	3	pozytywny

VIII. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

W przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania dziecka przez rodziców, sprawowana jest nad dzieckiem piecza zastępcza. Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych, zapewnienie dziecku przygotowania do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza ma przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną umożliwiającą powrót dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym.

Zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza zastępcza sprawowana jest w formie rodzinnej: rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna), rodzinny dom

dziecka oraz w formie instytucjonalnej: placówka opiekuńczo-wychowawcza, regionalna placówka opiekuńczo-terapeutyczna oraz interwencyjny ośrodek preadopcyjny. Podmioty realizujące zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, jeśli istnieją ku temu przesłanki, współpracują na rzecz reintegracji rodziny i powrotu dziecka do rodziny pochodzenia.

Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej na terenie gminy Łask jest powiat łaski. Koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Łaskim jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

W 2019 roku w pieczy zastępczej pozostawało 25 dzieci, w tym:

6 dzieci umieszczonych jest w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Łasku,

14 dzieci umieszczonych jest w spokrewnionej rodzinie zastępczej,

4 dzieci umieszczonych jest w niezawodowej rodzinie zastępczej,

1 dziecko umieszczone jest w zawodowej rodzinie zastępczej

Na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej w 2019 roku gmina Łask wydatkowała kwotę 196 965 zł. W przypadku 12 dzieci gmina Łask finansuje 50 % kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej, w przypadku 5 dzieci koszty gminy wynoszą 30 %, natomiast w odniesieniu do 8 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej koszty gminy stanowią 10 % ogółu wydatków.

Umieszczenie dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej, powinno mieć charakter tymczasowy i powinno służyć powrotowi dziecka do jego rodziny. Piecza zastępcza powinna być uzupełnieniem pieczy rodzicielskiej, nie zaś formą, która pieczę rodzicielską zastępuje z założenia na zawsze.

Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne.

Poradnictwo specjalistyczne jest specyficzną i profesjonalną pracą ukierunkowaną na pomoc w rozwiązywaniu sytuacji problemowych, z uwzględnieniem wewnętrznych przeżyć osoby zgłaszającej się po pomoc. Podstawowym celem realizacji poradnictwa specjalistycznego jest poprawa jakości życia osób zwracających się o pomoc, ich rozwój i optymalizacja poczynań związanych z różnymi aspektami funkcjonowania indywidualnego, rodzinnego, grupowego, zawodowego itp.

Punkt Konsultacyjny jest taką jednostką specjalistycznego wsparcia, która od kilkunastu lat funkcjonuje w strukturze Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku i odgrywa ważną rolę w gminnym systemie pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym i zagrożonym uzależnieniami. Głównym celem prowadzonej działalności jest udzielanie pomocy i wsparcia osobom zamieszkałym na terenie miasta i gminy Łasku, znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, posiadającym problemy rodzinne, małżeńskie, wychowawcze, a także uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz dotkniętym przemocą.

Placówka świadczy pomoc w zakresie poradnictwa poprzez anonimowe i nieodpłatne spotkania o charakterze konsultacyjnym, terapeutycznym, motywacyjnym i edukacyjnym dla osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

W 2019 r. w Punkcie zatrudnione były następujące osoby: **1 psychoterapeuta**, oraz **3 pedagogów** ze specjalizacjami: socjoterapia, terapia rodzin, edukacja seksualna, uzależnienia. W Klubie Abstynenta „Merkury” w Łasku była zatrudniona także **osoba** prowadząca **terapię indywidualną oraz grupową** dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu. W ciągu całego roku były tam pełnione raz w

tygodniu trzygodzinne dyżury przeznaczone na spotkania indywidualne, natomiast raz w miesiącu odbywały się spotkania grupy wsparcia dla osób współuzależnionych. Na spotkania przychodziły również osoby nie będące klubowiczami, ale posiadające kłopoty z uzależnieniem swoim lub członka rodziny. W czasie spotkań osoby omawiały głównie bieżące problemy osobiste wynikające z uzależnienia od alkoholu, problemy radzenia sobie z nawrotami picia i głodem alkoholowym, sytuacje związane z odmawianiem picia lub uczestniczenia w sytuacjach zagrażających abstynencji. Osoby zgłaszające się pierwszy raz były zainteresowane formami leczenia osób uzależnionych lub pomocą dla bliskich uzależnionych lub współuzależnionych. Udzielano też wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych.

W Punkcie Konsultacyjnym pełnił również dyżury radca prawny, który udzielał porad i konsultacji z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów, a także prawa cywilnego i karnego. W okresie od stycznia do grudnia 2019 r. **z porad i konsultacji prawnych skorzystało 376 osób.**

Spadek wieku inicjacji alkoholowej, stały wzrost spożycia alkoholu, coraz bardziej powszechne sięganie po narkotyki oraz narastająca fala agresji, przemocy, ucieczek od rzeczywistości, której towarzyszą zjawiska bezsilności, samotności i beznadziei zmuszają do podejmowania szeroko zakrojonych działań edukacyjnych, profilaktycznych i terapeutycznych. Punkt Konsultacyjny jest odpowiedzią na społeczne potrzeby w tym zakresie i staje się jednym z ważnych elementów w działalności na rzecz profilaktyki i rozwiązywania wielu problemów dotyczących mieszkańców naszej gminy.

Głównymi problemami, z jakimi zgłaszały się osoby i rodziny do Punktu Konsultacyjnego w 2019 roku były:

- trudności w relacjach rodzinnych i partnerskich spowodowane zaburzeniami w komunikacji,
- problemy rodzinne wynikające z nadużywania alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych,
- szukanie pomocy dla dziecka uzależnionego, (potrzeba edukacji rodziców),
- depresje, sytuacje kryzysowe, śmierć w bliskim otoczeniu,
- problemy wychowawcze z dziećmi, problemy z naprawieniem relacji,
- problemy wynikające z bezrobocia, niezaradności życiowej, samotności, wykluczenia społecznego,
- dorosłe dziecko alkoholika, kryzys wartości, drastyczne przeżycia z przeszłości, przeszkodą w życiu teraźniejszym,
- niska samoocena, brak sprawności oraz bezsilność w podejmowaniu decyzji życiowych,
- brak umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, uczenie się umiejętności społecznych.

Liczba porad udzielonych dla poszczególnych kategorii Klientów od stycznia do grudnia 2019 r.

Liczba osób i rodzin objętych wsparciem	Jednorazowe porady i konsultacje	Kilkakrotne porady i sesje terapeutyczne	Osoby uzależnione od alkoholu	Kryzysy osobiste, małżeńskie i rodzinne	Dzieci i młodzież z problemami wieku szkolnego	Przemoc rodzinna i rówieśnicza	Ogólna liczba porad i konsultacji
128	37	91	39	54	14	13	362

W ramach działalności Punktu, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku w 2019 roku realizując postanowienia Uchwały Rady Miejskiej w Łasku Nr XLVI/516/2018 z dnia 06.06.2018 r. w sprawie zatwierdzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Łask na lata 2018-2022, prowadził program edukacyjno – terapeutyczny: **dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz dla osób doznających przemocy domowej. Program był realizowany od marca do listopada 2019 r. w Punkcie Konsultacyjnym w Łasku.** Specjaliści zatrudnieni w Punkcie Konsultacyjnym w minionym roku obejmowali także indywidualnym wsparciem i pomocą osoby będące ofiarami oraz sprawcami przemocy domowej.

Na prowadzenie Punktu Konsultacyjnego otrzymano środki finansowe w ramach zawartej umowy dotyczącej realizacji zadań w dziedzinie zapobiegania i przeciwdziałania alkoholizmowi, w tym w szczególności na zwiększenie dostępności terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu w wysokości **63 000,00 zł.** Środki zostały wykorzystane w kwocie **59 244,96 zł.**

Wspieranie rodziny przez asystenta rodzinnego

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2019 poz.1111 ze zm.), mogą otrzymać **wsparcie od gminy w formie asystenta rodziny.** Asystent rodziny ułatwia rodzicom wypełnianie ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej rodziny i nie dopuścić do umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeśli dzieci znajdują się pod pieczę zastępczą, rolą asystenta jest działanie na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny. Powierając asystentowi rodziny pracę z daną rodziną, uwzględnia się przede wszystkim zakres pomocy, jaka powinna być udzielona rodzinie. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji wspólnie nakreślonego z rodziną planu pracy.

W 2019 roku gmina Łask w związku z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej uzyskała dofinansowanie kosztów zatrudnienia asystenta rodziny, w wysokości 17 998,00 zł. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku zatrudnia w oparciu o umowę o pracę 1 asystenta rodziny, który na wniosek pracowników socjalnych obejmuje wsparciem rodziny zamieszkałe na terenie miasta i gminy Łasku, które wykazują problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.

W ramach programu wsparciem objętych zostało 12 rodzin z terenu miasta i gminy Łasku (w tym 1 rodzina wiejska). Asystenturą objęto 29 dzieci w tych rodzinach, w wieku od 0-18 roku życia. Sześć rodzin pełnych (w tym w 1 rodzinie występowała emigracja zarobkowa), 6 rodzin niepełnych, w tym we wszystkich przypadkach dzieci pozostawały pod opieką matki, w przypadku jednej rodziny dzieci są umieszczone w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej, w 2 rodzinach dzieci umieszczone są w spokrewnionej rodzinie zastępczej. W ośmiu rodzinach nadzór nad ich funkcjonowaniem prowadzą także kuratorzy społeczni i zawodowi.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem z różnych przyczyn były niewydolne wychowawczo. Praca z rodzinami prowadzona była w oparciu o dokonaną analizę sytuacji każdej rodziny i wspólnie opracowany plan pracy na rzecz poprawy sytuacji i funkcjonowania rodziny. Praca asystenta odbywała się w formie indywidualnych spotkań w miejscu zamieszkania rodziny, współpracy i konsultacji z przedstawicielami różnych instytucji oraz cotygodniowych konsultacji z pracownikami socjalnymi ośrodka pomocy społecznej.

Główne problemy jakie występowały w tych rodzinach to:

- nieumiejętność rozwiązywania podstawowych problemów socjalnych i bytowych,
- trudna sytuacja materialna,
- nieumiejętność skutecznej komunikacji,
- bezrobocie,
- nadużywanie alkoholu,
- przemoc fizyczna i psychiczna,
- niepełnosprawność,
- nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego,
- nieumiejętność prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej,
- brak poczucia odpowiedzialności za własną osobę i rodzinę,
- samotne rodzicielstwo,

Do zakresu zadań asystenta rodzinnego należało m.in.:

- objęcie wsparciem rodzin, wskazanych przez pracowników socjalnych, zamieszkałych na terenie miasta i gminy Łask;
- wspomaganie osób i rodzin wymagających pomocy w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej;
- prowadzenie poradnictwa dla osób będących w trudnej sytuacji życiowej, dotyczącego możliwości rozwiązywania problemów i udzielania pomocy przez właściwe organy, urzędy, organizacje pozarządowe;
- udzielaniu specjalistycznej pomocy rodzinie w wypełnianiu zadań opiekuńczo - wychowawczych, poprzez:
 - a) pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego;
 - b) naukę zarządzania budżetem domowym;
 - c) naukę skutecznego komunikowania się;
 - d) naukę sporządzania racjonalnych jadłospisów i tanich posiłków

W czasie trwania asystentury współpracowano przede wszystkim z matkami i dziećmi, rzadziej z ojcami/mężczyznami, którzy nie widzieli potrzeby zmian w życiu swoim i swojej rodziny. W jednej rodzinie, w trakcie trwania asystentury, Sąd Rodzinny umieścił dzieci w spokrewnionej rodzinie zastępczej. W kolejnej rodzinie podjęto decyzję o rozwodzie ze względu na uzależnienie małżonka. W części rodzin zaobserwowano wyuczoną bezradność dorosłych, gdzie funkcjonowanie opiera się

głównie na pomocy ze strony MGOPS w Łasku.

Dorośli przedstawiciele rodzin objętych asystenturą zazwyczaj wykazywali brak mobilizacji do działania, a ich postawa była wyłącznie roszczeniowa. Oczekiwali Oni wyręczenia w załatwianiu spraw urzędowych, bytowych, socjalnych. Nie wykazywali żadnej inicjatywy. Znałezienie i podjęcie zatrudnienia stanowiło dla nich zbyt duży wysiłek, zawsze znajdowali powód, aby nie podejmować działań.

W 2 rodzinach podjęto próbę uregulowania sytuacji bytowej (złożono pozwy o alimenty i o ich podwyższenie). W 2 rodzinach urodziły się kolejne dzieci. Także w dwóch rodzinach przed sądem toczą się postępowania w przedmiocie władzy rodzicielskiej.

W okresie trwania asystentury niezbędna okazała się współpraca z pracownikami szkół (dyrektor, pedagog, wychowawca), do których uczęszczały dzieci z rodzin objętych wsparciem oraz kontakt osobisty i telefoniczny z kuratorami prowadzącymi nadzór w tych rodzinach. W sprawach sądowych dwóch rodzin asystent rodziny uczestniczyła jako świadek w postępowaniu. Asystent uczestniczyła też w zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz przygotowywała, wspólnie z pracownikami socjalnymi, opinie do różnych instytucji m.in. Sądu, PCPR.

W większości rodzin niezbędnym było wskazać wzorce prawidłowego i akceptowanego społecznie postępowania. Część rodzin potrzebowała po prostu wskazania kierunku działania i kontrolowania tych działań. Rodziny objęte wsparciem, przy udziale asystenta, podzieliły się niepotrzebnymi przedmiotami (odzieżą, zabawkami) z innymi rodzinami.

Praca asystenta z rodzinami wymaga dłuższego czasu, ponieważ polega przede wszystkim na metodzie małych kroków, a czasami oczekiwania na gotowość rodziny do rozpoczęcia procesu zmian. Cztery rodziny objęte wsparciem asystenta osiągnęły zamierzony cel, zatem nie wymagają już pomocy. Z jedną rodziną asystent zakończył współpracę ze względu na zmianę miejsca zamieszkania (poza terenem gminy Łask), z jedną rodziną również zakończono współpracę ze względu na brak możliwości osiągnięcia większych efektów. Siedem rodzin wyraziło chęć kontynuacji współpracy ze względu na niezrealizowane w całości cele postawione na początku współpracy oraz chęć zmiany swojego stylu życia. Część rodzin, z którymi współpracowano wymaga dalszego wsparcia, pomocy i nadzoru przez asystenta rodziny, jak również pracownika socjalnego.

W celu wsparcia rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Na terenie miasta i gminy Łask w 2019 r. funkcjonowało 8 placówek wsparcia dziennego z ogólną liczbą 160 miejsc. Pobyt dzieci w placówkach był nieodpłatny i dobrowolny. Każda placówka zapewniała dzieciom opiekę i wychowanie w godzinach pozalekcyjnych, pomoc w nauce, odrabianiu lekcji i nadrabianiu zaległości szkolnych, organizację czasu wolnego, zabawę, zajęcia sportowe oraz rozwój zainteresowań.

IX. Działania realizowane przez system pomocy społecznej w Łasku w odniesieniu do istniejących problemów społecznych.

a) Bezrobocie:

Pracę socjalną z bezrobotnym charakteryzują zasady: warunkowania pomocy, indywidualizacji, pomocniczości, podmiotowego traktowania i partnerskich relacji oraz aktywizowania bezrobotnego w oparciu o posiadane przez niego zasoby.

Tabela nr 19 : Główne formy pomocy udzielanej osobom bezrobotnym

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w 2019 r.	Wydano 2019 w zł
Zasiłek okresowy, przyznany z powodu braku możliwości zatrudnienia	92	163 015

Świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych

Osoby nieubezpieczone w ramach przepisów o Narodowym Funduszu Zdrowia na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2018, poz. 1510 ze zm.) mają prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Decyzję administracyjną wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i spełnieniu przez osobę następujących warunków:

- posiadania obywatelstwa polskiego,
- spełnienia kryterium dochodowego, zgodnie ustawą o pomocy społecznej tj. dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł lub na osobę w rodzinie 528 zł.
- stwierdzeniu braku okoliczności, o której mowa w art. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. dysproporcji między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny, wskazującą, że osoba lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe.

Dokumentem potwierdzającym prawo do świadczeń opieki zdrowotnej jest decyzja administracyjna poprzedzona rodzinnym wywiadem środowiskowym, przeprowadzonym przez pracownika socjalnego. W 2019 roku wystawiono 83 decyzje administracyjne na kwotę 1798,00 zł. Zadanie to jest w całości finansowane przez budżet państwa, łącznie z kosztami przeprowadzenia wywiadu środowiskowego i kosztami wystawienia decyzji administracyjnej.

b) Niepełnosprawność:

Tabela nr 20: Świadczenia dla osób niepełnosprawnych w roku 2019:

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w 2019 r.	Wydano w 2019 w zł
Zasiłki stałe	114	606 635
Usługi opiekuńcze	70	180 654
Zasiłek okresowy przyznawany z powodu niepełnosprawności	34	42 507

Opiekun prawny

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nad osobą całkowicie ubezwłasnowolnioną przyznane jest przez sąd. Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku w 2019 r. wypłacił wynagrodzenie 24 opiekunom prawnym w łącznej wysokości 61 043 zł, środki na ten cel są finansowane w całości z budżetu państwa.

Warsztat Terapii Zajęciowej

Warsztat Terapii Zajęciowej jest placówką przeznaczoną dla osób niepełnosprawnych, w stosunku do których orzeczono znaczny i umiarkowany stopień niepełnosprawności oraz przyznano wskazania do terapii zajęciowej. Warsztat stwarza osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności do podjęcia zatrudnienia.

Celem rehabilitacji społecznej jest włączenie osoby niepełnosprawnej we wszystkie przejawy życia społecznego, by mogła być i czuć się użytecznym i w pełni wartościowym członkiem społeczności. Jest to proces, który ma na celu możliwie jak największe usamodzielnienie. Szczególną uwagę zwracamy na takie działania, które związane są z wyposażeniem uczestników w umiejętności w zakresie zaradności osobistej i życia codziennego oraz wyrabiania umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Drugą podstawową formą rehabilitacji prowadzoną w warsztacie jest rehabilitacja zawodowa. Polega ona na świadczeniu takich usług jak m. in.: poradnictwo zawodowe i szkolenie zawodowe. Celem jej jest podjęcie przez osobę niepełnosprawną odpowiedniej pracy oraz utrzymanie się w niej. Ponadto w procesie rehabilitacji zawodowej uczestnicy poddawani są treningom mającym na celu wyposażenie ich w szereg cech osobowościowych mile widzianych przez pracodawców, takich jak: punktualność, staranność i dokładność, odpowiedzialność za wykonywane zadania, umiejętność współpracy w grupie itp.

W Warsztacie prowadzone są różnorodne formy terapii tj.: ergoterapia, arteterapia,

psychoterapia (indywidualna i grupowa), muzykoterapia, hydroterapia, terapia ruchem (ćwiczenia ogólnousprawniające, choreoterapia) i zajęcia sportowe.

Do metod stosowanych w terapii zajęciowej należą różnego rodzaju treningi. Są to: trening podstawowych umiejętności komunikacji społecznej, trening w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej, trening codziennych umiejętności praktycznych w domu (np. sprzątania, prania, prasowania), trening w zakresie umiejętności kulinarnych i zdrowego żywienia, trening zachowań rynkowych i ekonomicznych (rozpoznawanie nominałów pieniężnych, planowania wydatków, zachowań przy zakupach itp.), trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich (radzenia sobie w sytuacjach konfliktu, radzenia sobie z własną i cudzą agresją, nauka kompromisu itp.), trening przygotowania do podjęcia pracy (szkolenia w PUP, które mają na celu np. poznanie możliwości rozwoju zawodowego i zasad planowania własnej kariery zawodowej, możliwości rejestracji, aktywizacji zawodowej oraz dostępnych usługach i instrumentach rynku pracy), nauka pisania CV, nauka rozmowy z pracodawcą, umiejętność komunikacji, autoprezentacji.

Warsztat Terapii Zajęciowej przeznaczony jest dla 23 osób niepełnosprawnych. Z zajęć terapeutycznych w 2019 roku skorzystały 24 osoby w tym ze stopniem umiarkowanym (13 osób) i ze stopniem znacznym (11 osób). W tym kobiet ze znacznym stopniem – 7, z umiarkowanym – 5, mężczyzn ze znacznym – 4, z umiarkowanym – 8.

Przedział wiekowy w roku 2019 wynosił od 22 do 57 lat (12 kobiet i 12 mężczyzn). Średnia wiekowa wynosiła 32,3 lat.

Wszyscy uczestnicy warsztatu byli mieszkańcami powiatu łaskiego. Na dzień 31 grudnia 2019 r. byli mieszkańcami poszczególnych gmin: Gmina Łask – 16 osób, Gmina Buczek – 3 osoby, Gmina Wodzierady – 4 osób.

Wśród podopiecznych występują następujące rodzaje niepełnosprawności (przeważnie sprzężone): upośledzenie umysłowe, choroby psychiczne, upośledzenie narządu ruchu, choroby neurologiczne, epilepsja, choroby laryngologiczne - zaburzenia głosu i mowy oraz słuchu, choroby narządu wzroku, choroby układu pokarmowego oraz inne (metaboliczne).

Podopieczni uczestniczyli w zajęciach terapeutycznych, które prowadzone były w 4 pracowniach: komputerowej, plastycznej, krawiecko-dziewiąrskiej oraz gospodarstwa domowego. Osoby ze wskazaniami lekarskimi do ćwiczeń rehabilitacyjnych brały udział w zajęciach rehabilitacji ruchowej. Raz w tygodniu dla osób umiejących pływać zorganizowaliśmy wyjazd na basen. Dodatkowo w Warsztacie dla osób chętnych działają grupy zainteresowań: wokalna, taneczna, teatralna i sportowa.

Podopieczni uczestniczyli w licznych zawodach sportowych i konkursach plastycznych, tanecznych i wokalnych.

W Warsztacie pracuje Rada Programowa w skład, której wchodzi: kierownik, 4 instruktorów terapii zajęciowej (3 i 7/8 etatu), psycholog (1/2 etatu) oraz 2 specjalistów ds. rehabilitacji - starszy technik fizjoterapii (1/2 etatu i 1/8 etatu). Rada Programowa na 2019 rok przygotowała dla każdego uczestnika indywidualny program rehabilitacji oraz na koniec roku oceniła postępy jakie poczynili uczestnicy. Natomiast raz na pół roku Rada Programowa dokonała oceny postępów rehabilitacji z udziałem uczestników.

W roku 2019 przygotowano pięć ocen kompleksowych. Decyzją Rady Programowej uczestnikom przedłużono pobyt w Warsztacie ze względu na pozytywne rokowania co do przyszłych postępów w rehabilitacji.

W roku 2019 Warsztat opuścili 2 osoby. Z dniem 31 października 2019 r. ze względu na pogarszający się stan zdrowia oraz wiek (57 lat) z zajęć w WTZ na własną prośbę zrezygnował Pan Tomasz Kałużny. Z dniem 31 grudnia 2019 r. z powodu wysokiej absencji i wyjazdu za granicę (do mamy do Niemiec) oraz z brakiem rokowań na powrót do kraju Rada Programowa skreśliła z listy uczestników Panią Martę Kowalską. Od 1 listopada został przyjęty nowy uczestnik Pan Michał Kluczyński, a od 1 stycznia 2020 roku został przyjęty Pan Marcin Trzciniński, który czekał w kolejce do naszej placówki.

Efekty terapii zajęciowej Rada Programowa dostrzega u wszystkich uczestników, lecz stopień tych efektów uzależniony jest głównie od stopnia niepełnosprawności i rodzaju schorzenia. Po dokonaniu oceny realizacji indywidualnego programu rehabilitacji Rada Programowa postanowiła uczestnikom WTZ przedłużyć pobyt w Warsztacie.

W ramach rehabilitacji społecznej współpracujemy również z innymi placówkami zajmującymi się osobami niepełnosprawnymi m. in. z WTZ w Łodzi, Zduńskiej Woli, Pabianicach, Konstantynowie Łódzkim, Tomaszowie Mazowieckim, Łęczycy, Zgierzu, Piotrkowie Tryb. oraz DPS-em w Chorzyszowie. Współpracujemy również z Łaskim Domem Kultury, Biblioteką Publiczną w Łasku, Miejskim Ośrodkiem Kultury w Zduńskiej Woli oraz CSiR w Łasku.

Do znaczących imprez sportowych w jakich braliśmy udział należą m. in.: Olimpiada Osób Niepełnosprawnych „Ziemia Łódzka 2019” (I miejsce bieg na 400 m w kategorii kobiet i III miejsce sztafeta mężczyzn 4x100m); Bieg Pamięci Św. Jana Pawła II (I m-ce w kategorii bieg integracyjny kobiet oraz III m-ce w kategorii bieg integracyjny mężczyzn). Uczestnicy brali również udział w XXVII Ogólnopolskiej Pielgrzymce Osób Niepełnosprawnych Fundacji im. Brata Alberta do Sanktuarium Matki Bożej Łaskiej w Łasku. Uczestnicy warsztatu brali również udział w XXI edycji Przeglądu Twórczości Plastycznej Osób Chorych, Starszych i Niepełnosprawnych „Sztuka jak balsam” organizowany przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną w Łodzi i RCPS w Łodzi. Uroczystość wręczenia nagród odbyła się w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej w Łodzi. Nagroda w kategorii rysunek – II miejsce dla naszego uczestnika Jarka Damosa oraz w kategorii techniki mieszane – wyróżnienie dla Bożeny Michalskiej i Jana Maciaszka. Uczestnicy Warsztatu brali również udział w konkursie plastycznym „Cztery pory roku” organizowanym przez ŚDS w Łasku. Nagrodę w kategorii grafika – II miejsce otrzymał Tadeusz Tomczak, a w kategorii rysunek – wyróżnienie Jan Maciaszek. Nasi sportowcy brali również udział w I Regionalnym Turnieju „Warsztatowe Molkyowanie” w Zduńskiej Woli, gdzie zdobyli III miejsce. Natomiast warsztatowa grupa teatralno-wokalna brała udział w XXII Festiwalu Sztuk Wszelakich Osób Niepełnosprawnych oraz w „Festiwalu Piosenki i Poezji Żołnierskiej” w Konstantynowie Łódzkim.

W ramach integracji ze społecznością naszego miasta zorganizowaliśmy wystawę prac naszych uczestników podczas trwania XXIII Jarmarku Łaskiego, Kiermasz prac w Urzędzie Miejskim w Łasku oraz Kiermasz Świąteczny na Placu 11 Listopada w Łasku.

Uczestnicy warsztatu brali również udział w imprezach patriotycznych organizowanych przez Gminę

Łask tj. : obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, 79 rocznica Zbrodni Katyńskiej, 80 rocznica agresji sowieckiej na Polskę, rocznica wybuchu II wojny światowej.

W 2019 roku uczestnicy WTZ brali udział w 2-dniowej wycieczce do Warszawy. Zwiedziliśmy m. in. : Łazienki, Zamek Królewski, Stadion Legii, Starówkę, Pałac Kultury i Nauki, lotnisko Okęcie, Dworzec Centralny. Jechaliśmy metrem. Obejrzelśmy zmianę warty przy Grobie Nieznanego Żołnierza oraz Pomnik Małego Powstańca. Dzięki organizowanym przez nas wyjazdom uczestnicy mają możliwość nie tylko rozwijać swoją samodzielność, ale przede wszystkim umożliwia im to poznanie ciekawych zakątków i historii naszego kraju.

Wspólnie z Środowiskowym Domem Samopomocy w Łasku organizujemy dla naszych podopiecznych Śniadanie Wielkanocne oraz Wigilię Bożego Narodzenia.

W 2019 roku dwukrotnie byliśmy w kinie oraz oglądaliśmy spektakle teatralne przygotowane przez grupy teatralne Łaskiego Domu Kultury. Oglądaliśmy również wystawy prezentowane w ŁDK oraz Publicznej Bibliotece w Łasku.

Rozwijamy również rehabilitację zawodową. W roku 2019 grupa 12 osób przez okres 6 miesięcy korzystała z kursu jęz. angielskiego, który rozpoczął się w listopadzie 2018 roku i zakończył w maju 2019 r. W listopadzie 2019 r. rozpoczęliśmy kolejną edycję kursu, który trwał będzie do maja 2020 r. Uczestnicy brali również udział w szkoleniach w Powiatowym Urzędzie Pracy prowadzonych przez doradców zawodowych. Podczas spotkań zastosowano ćwiczenia mające na celu skonfrontowanie własnych wyobrażeń o sobie z ocenami innych ludzi, służące lepszemu poznaniu samego siebie. Wykonywane zadania służą podwyższaniu u uczestników szkolenia samooceny i uświadomieniu sobie przez nich swoich mocnych stron. Grupa podopiecznych WTZ wzięła również udział w warsztatach przeprowadzonych w WTZ przez doradców zawodowych OHP z Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej w Zduńskiej Woli oraz przez doradcę zawodowego z Młodzieżowego Centrum Kariery w Łasku. Tematem warsztatów była „Integracja grupy – informacje o sobie, ważne do projektowania przyszłości”. Celem spotkań było poznanie uczestników zajęć, kształcenie umiejętności komunikowania się, rozwijania wyobraźni i empatii, a także doskonalenie umiejętności interpersonalnych. Podczas warsztatów uczestnicy WTZ mogli nauczyć się jak radzić sobie w sytuacjach kryzysowych, stresujących oraz w przypadku agresji. Doradcy prowadzący zajęcia poprzez rozmowę z uczestnikami oraz ćwiczenia grupowe i indywidualne przekazywali informacje na temat prawidłowej komunikacji interpersonalnej, mowy werbalnej i niewerbalnej. Zajęcia warsztatowe uczyły motywowania do podejmowania konstruktywnych działań dotyczących przyszłych wyborów zawodowych i poszukiwania pracy. Spotkania dały też możliwość odkrycia podobieństwa pomiędzy uczestnikami, a także pozwoliły na zmniejszenie odczucia wyobcowania. Dzięki temu każdy z uczestników mógł poczuć się pewny siebie, potrzebny, rozumiany, zdolny do budowania poprawnych i satysfakcjonujących relacji z innymi ludźmi.

Dobrze układa nam się również współpraca z rodzicami naszych podopiecznych. Do tradycji należą już spotkania noworoczne oraz spotkania z okazji Dnia Mamy i Taty. Rodzice są zainteresowani postępami rehabilitacyjnymi swoich dorosłych dzieci. Podczas tych spotkań informujemy rodziców o naszej działalności, przygotowujemy dla nich przedstawienia wokalnno-teatralne. Rodzice uświetniają

nasze spotkania poprzez wymienione wypieki ciast i ciasteczek. Rodzice mają okazję do wspólnych rozmów, dzielą się swoimi doświadczeniami i wzajemnie wspierają.

W 2019 roku ze sprzedaży prac uczestników, które były prezentowane i sprzedawane podczas trwania: wystawy wielkanocnej w Urzędzie Gminy oraz Jarmarku Łaskiego zebrano łącznie kwotę 812 zł, którą przeznaczymy na wyjazd do kina, teatru lub wycieczkę w 2020 roku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Łasku

Środowiskowy Dom Samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, prowadzony i finansowany jako zadanie zlecone gminie z zakresu administracji rządowej. Zasięgiem swego działania obejmuje ludność zamieszkującą miasto i gminę Łask, a także gminy: Buczek, Wodzierady i Dobroń.

Celem ogólnym działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Łasku jest osiągnięcie przez osoby z zaburzeniami psychicznymi umiejętności jak najbardziej samodzielnego pełnienia ról życiowych i społecznych, a także:

- zapewnienie na odpowiednim poziomie usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb uczestników,
- zapewnienie uczestnikom możliwie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez umożliwienie pełnienia przez nich jak największej liczby ról społecznych w rodzinie, środowisku, instytucjach itp.

Dom przeznaczony jest dla 30 osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym dla:

- osób przewlekłe psychicznie chorych
- osób z niepełnosprawnością intelektualną
- osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, odrębną grupę stanowią osoby ze spektrum autyzmu lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. zatrudnionych było 12 pracowników na 9,5 etatach. Stan zatrudnienia zgodny z Regulaminem Organizacyjnym zatwierdzonym Zarządzeniem Nr 58/11 Burmistrza Łasku z dnia 28 marca 2011 r.

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie wykształcenie i kwalifikacje. Pracownicy działu opiekuńczo – terapeutycznego i kierownik ŚDS tworzą Zespół wspierająco – aktywizujący, odpowiedzialny za realizację usług świadczonych w Domu. Wszyscy członkowie zespołu spełniają wymagania w zakresie stażu pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi.

Tabela Nr 21: Wykaz przeprowadzonych szkoleń w ŚDS w 2019 roku

Termin	Nazwa szkolenia	Liczba przeszkolonych osób
--------	-----------------	----------------------------

23.01.2019 r.	Nowy program Płatnik 10.02.002. Ważne zmiany w programie i aplikacji e-Płatnik.	1
07.05.2019 r.	Trening umiejętności społecznych.	7
07.06.2019 r.	Nadzór i kontrola w pomocy społecznej.	1
22.11.2019 r.	Tworzenie IPPW-A w środowiskowym domu samopomocy	2
28 – 29.10.2019 r.	Trening umiejętności komunikacyjnych z wykorzystaniem alternatywnych i	12
16 - 17.12.2019 r.	wspomagających sposobów porozumiewania się.	

Od 2015 r. trwała budowa nowego obiektu środowiskowego domu samopomocy, który jest usytuowany przy ul. Lutomierskiej 10 A w Łasku. Na koniec roku 2019 zakończono VII etap budowy i zadanie przygotowano do odbiorów technicznych i pierwszego wyposażenia.

W roku 2019 z usług Domu skorzystały łącznie 32 osoby, skierowane decyzją administracyjną przez Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku na pobyt w ŚDS. Na dzień 31 grudnia 2019 r. w grupie osób przewlekle chorujących psychicznie (6 osób) występowały głównie schizofrenie oraz zaburzenia schizoafektywne i schizofrenopodobne. W grupie osób z niepełnosprawnością intelektualną (21 osób) występowały wszystkie stopnie niepełnosprawności intelektualnej: lekki, umiarkowany, znaczny i głęboki. Osoby wykazujące inne zaburzenia czynności psychicznych (3 osoby) posiadały deficyty w postaci zaburzeń równowagi uniemożliwiających utrzymanie postawy pionowej i chodzenie, ślepoty obuocnej i głuchoty. Jeden z uczestników poruszał się na wózku inwalidzkim.

Tabela Nr 22: Struktura wiekowa uczestników

Przekrój wiekowy	16-18	19-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80
Liczba uczestników	0	5	5	15	2	5	0

Przedział wiekowy uczestników w roku 2019 wynosił od 25 do 66 lat, w tym 13 kobiet i 19 mężczyzn.

Średnioroczna frekwencja uczestników wynosiła: 91,42 %. Frekwencja w roku 2019 w porównaniu do roku 2018 obniżyła się o prawie 3%. Uzasadnione przyczyny nieobecności uczestników spowodowane były głównie chorobami somatycznymi, pobytami w szpitalu psychiatrycznym (2 hospitalizacje), pobytami na turnusach rehabilitacyjnych (4 uczestników) oraz odejściem dwóch uczestników (1 zgon, 1 umieszczenie w dps).

Wspieranie aktywizujące uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy prowadzone jest

za pomocą różnorodnych działań, metod i form. Do najważniejszych należą treningi funkcjonowania w życiu codziennym, w tym: trening dbałości o wygląd zewnętrzny, nauki higieny, kulinarny, umiejętności praktycznych i trening gospodarowania własnymi środkami finansowymi. Trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów obejmuje swym zakresem: kształtowanie pozytywnych relacji uczestnika z osobami bliskimi, sąsiadami, z innymi osobami w czasie zakupów, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach i w instytucjach kultury. Trening umiejętności spędzania czasu wolnego rozwija zainteresowanie literaturą, audycjami radiowymi, telewizyjnymi, Internetem, mobilizuje do udziału w spotkaniach towarzyskich i kulturalnych.

Uczestnicy objęci są opieką psychologa i korzystają z poradnictwa psychologicznego indywidualnie lub grupowo. Otrzymują pomoc w załatwianiu swoich spraw w urzędach i w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadniania i pilnowania terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków oraz pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia.

Uczestnicy ŚDS byli otoczeni niezbędną opieką podczas pobytu w zakresie: kąpieli, transportu dla poruszających się na wózkach inwalidzkich oraz pomocy osobie niewidomej, karmienia osób niesamodzielnych, pomoc w ubieraniu i rozbieraniu.

Terapia ruchem odbywała się w wielu formach, w tym: nauka pływania i ćwiczenia ruchowe w wodzie (na pływalni miejskiej w Łasku), ćwiczenia ruchowe w siłowni i na sali gimnastycznej, marsze z kijami trekkingowymi oraz gry ruchowe na powietrzu (stadion CSiR), przejażdżki rowerowe, trening relaksacyjny (wizualizacja lub autogenny Schulza), hipoterapia prowadzona okresowo przez wykwalifikowanego instruktora z zakresu hipoterapii w Ośrodku Nauczania Rekreacyjnej Jazdy Konnej i Hipoterapii w Łodzi.

. Wynikiem prowadzonej terapii ruchem była poprawa ogólnej kondycji fizycznej uczestników, a także w wielu zawodach sportowych organizowanych dla osób niepełnosprawnych (XIV Wojewódzka Olimpiada Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie Ziemia Łódzka 2019, która odbyła się na stadionie lekkoatletycznym Akademickiego Związku Sportowego Organizacji Środowiskowej w Łodzi, ul. Lumumby, Integracyjny Turniej w Boccie o Puchar Prezydenta Piotrkowa Trybunalskiego, Otwarta Powiatowa Spartakiada dla Osób Niepełnosprawnych w Czepowie, XIV Wojewódzki Bieg Pamięci św. Jana Pawła II w Łasku).

Inne formy postępowania przygotowujące do uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej lub podjęcia zatrudnienia obejmowały: zajęcia plastyczne, bukieciarskie, rękodzielnicze, hafciarskie, krawieckie i zajęcia komputerowe oraz zajęcia teatralne.

Oferta usług świadczonych przez Dom opiera się na działaniach długoterminowych, a formy pomocy dostosowane są do indywidualnych potrzeb i możliwości każdej z osób uczestniczących w zajęciach. Każdy uczestnik rozwija się we własnym tempie, bez presji czasu.

W zależności od rodzaju zaburzeń psychicznych zajęcia prowadzone były oddzielnie dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, oddzielnie dla chorych psychicznie i wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Jeszcze odrębną grupę stanowiły osoby z niepełnosprawnościami intelektualnymi, wobec których prowadzono rozszerzone usługi w zakresie zajęć z logopedą, terapię halliwick oraz dogoterapię, w ramach programu „Za życiem”. Doboru

uczestników do grupy dokonuje się także zgodnie z odpowiednimi predyspozycjami indywidualnymi uczestników oraz zgodnie z odpowiednimi umiejętnościami, bądź ich brakiem.

Wszelkie zajęcia z uczestnikami prowadzone były zgodnie z: Indywidualnym Planem Postępowania Wspierająco – Aktywizującego, rocznym planem działań (zajęć wspierająco – aktywizujących i treningów w ŚDS na rok 2019) i harmonogramem planowanych imprez okolicznościowych, wyjść, spotkań integracyjnych, wycieczek na rok 2019.

Dodatkowo w 2019 r. prowadzony był w ŚDS projekt zewnętrzny: „Angielski bez barier – edycja II” - współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt rozpoczął się 4 września 2018 r. i zakończony został w maju 2019 r.

Każdego roku Dom jest organizatorem Wojewódzkiego Konkursu Plastycznego, do którego zaprasza wszystkie środowiskowe domy samopomocy z całego województwa łódzkiego, a także zaprzyjaźnione domy pomocy społecznej i warsztaty terapii zajęciowej. Ubiegłoroczny XIII Konkurs nosił nazwę „**Cztery strony świata**” i odbywał się w Łaskim Domu Kultury, gdzie prezentowane były wszystkie prace uczestników konkursu. Prace były eksponowane przez miesiąc od uroczystego ogłoszenia wyników. Uczestnicy konkursu otrzymali nagrody za pierwsze trzy miejsca w kategoriach: malarstwo, rysunek, grafika oraz tkanina i aplikacja. Podczas konkursu na deskach Łaskiego Domu Kultury prezentowała się grupa teatralna z ŚDS z przedstawieniem pt. „Drzazga”.

Środowiskowy Dom Samopomocy posiada następujące pomieszczenia, w których prowadzone są zajęcia wspierająco – aktywizujące: pracownia kulinarna, pokój zajęć zintegrowanych, pokój psychologa, pracownia plastyczna, pracownia krawiecko – hafciarska, jadalnia, sala rehabilitacyjna. Pomieszczenia wyposażone są w niezbędne urządzenia i sprzęt odpowiedni do realizacji zadań wspierająco – aktywizujących.

W roku 2019 Środowiskowy Dom Samopomocy współpracował z wieloma partnerami społecznymi: Centrum Terapii i Autyzmu w Łodzi Navicula, Przedszkole Publiczne „Słoneczko” w Łasku, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Łasku (Przedszkole dla dzieci z autyzmem i Szkoła Podstawowa Specjalna), Łaski Dom Kultury w Łasku, Centrum Sportu i Rekreacji w Łasku (stadion miejski i pływalnia miejska), Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi, Biblioteka Publiczna im. Jana Łaskiego Młodszego w Łasku i Muzeum Historii Łasku, Biblioteka Pedagogiczna w Łasku, Parafia Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny i św. Michała Archanioła w Łasku i Centrum Idei ku Humanizmowi, Stowarzyszenie „Akcja dla Kolarstwa” w Łasku, Warsztat Terapii Zajęciowej w Łasku, środowiskowe domy samopomocy województwa łódzkiego, Fundacja Twoja Nadzieja w Woli Łaskiej.

Usługi transportowe

ŚDS posiada samochód do przewozu osób niepełnosprawnych - Volkswagen T6, rok produkcji 2016. W roku 2019 przywożono do ŚDS 13 osób. Dzienny dystans jaki wykonywał pojazd wynosił ok. 140 km dziennie. Stan licznika na koniec roku wskazywał 89 878 km przebiegu.

Posiłki

W roku 2019 z gorącego posiłku (obiadu) korzystali chętni uczestnicy Domu za odpłatnością (19 osób). Posiłki były przygotowywane na zewnątrz Domu przez firmę „Pan Bakłażan”, przywożone do ŚDS i spożywane w jadalni Domu. Z gorącego posiłku opłacanego przez ośrodki pomocy społecznej skorzystało 3 uczestników (w ramach zadania własnego gminy, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 3 i 14 ustawy o pomocy społecznej).

Finansowanie Środowiskowego Domu Samopomocy

W roku 2019 wykorzystano środki finansowe pochodzące z dotacji celowych na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na prowadzeniu i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w wysokości: 693 052,25 zł, w tym środki na usługi „Za życiem” w wysokości: 54 152,25 zł.

Środki finansowe pozyskane przez ŚDS z innych źródeł niż budżet państwa: odsetki i wynagrodzenia PDOF kwota – 450,00 zł źródło: Gmina Łask.

Wysokość środków pochodzących z odpłatności uczestników za pobyt w ŚDS: 9 581,20 zł.

Informacje o planowanych zmianach w zakresie funkcjonowania ŚDS

Nowy obiekt Środowiskowego Domu Samopomocy w Łasku, który wybudowano w końcu 2019 r, przyczyni się do zwiększenia usług dla większej liczby osób z zaburzeniami psychicznymi (planowane zwiększenie miejsc do 60). Usługi prowadzone będą dla mieszkańców miasta i gminy Łask, a także dla gmin sąsiednich, z którymi podpisane zostały odpowiednie porozumienia na udzielanie wsparcia dla tej grupy osób. Nowe warunki lokalowe pozwolą na prowadzenie bardziej efektywnych zajęć terapeutycznych oraz zwiększą ich jakość i rodzaj.

c) Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny

na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie dla Gminy Łask funkcjonuje na podstawie:

- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- Uchwały Rady Miejskiej w Łasku nr LII/560/10 z dnia 12.11.2010 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania
- Zarządzenia nr 85/2017 Burmistrza Łasku z dnia 11 kwietnia 2017 r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Łasku i Zarządzenia Nr 86/2017 Burmistrza Łasku w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Organizacyjnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Łasku

W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele pomocy społecznej, oświaty, policji, sądu, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowej.

W 2019 roku Zespół Interdyscyplinarny w Łasku spotkał się 4 razy: 27 marca, 13 czerwca, 18 września i 16 grudnia 2019 r.

Do końca grudnia 2019 r do Zespołu wpłynęło **31 formularzy** Niebieskich Karty A. We wszystkich przypadkach karty zostały sporządzone przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Łasku, powołano **27 grup roboczych** ponieważ w trzech **3** przypadkach Niebieskie Karty zostały ponownie zostały założone przez Policję w tej samej rodzinie. W jednym przypadku Zespół zdecydował o braku zasadności wszczynania postępowania. Członkami Grup Roboczych w każdym przypadku byli pracownicy socjalni z Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku i policjanci z Zespołu Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Łasku. Ponadto w **14 sprawach** powołano na członka grupy, przedstawiciela z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Łasku, w **8 sprawach** przedstawiciela oświaty, a w **2 sprawach** przedstawiciela organizacji pozarządowej, który jest członkiem Zespołu a także pełni funkcje pedagoga w szkole.

Powołane Grupy Robocze w 2019 roku na swoich posiedzeniach spotkały się **40 razy**. W **16 przypadkach** sporządzono Niebieska Kartę C, a w **11 procedurach** formularz Niebieskiej Karty D, w **2 przypadkach** pracownicy socjalni ośrodka zawarli kontrakty socjalne. W **4 sprawach** Grupa Robocza wystosowała pismo do Gminnej Komisji rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łasku o objęcie leczeniem odwykowym osoby co do których istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie.

W **5 przypadkach** rodziny zdecydowały się na prywatną terapię rodzinną lub indywidualną. Wśród wpływających do Zespołu Niebieskich Kart w **19 przypadkach** sprawca był nietrzeźwy, w **2** również nietrzeźwa była osoba dotknięta przemocą. Wobec osób podejrzanych i stosowanie przemocy w **13 przypadkach** zastosowano środki przymusu bezpośredniego a w **14 przypadkach** umieszczono w policyjnym pomieszczeniu dla osób zatrzymanych. Na koniec 2019 roku zostało do rozpatrzenia **7 procedur**.

Kierowano osoby do uczestnictwa w grupach na mocy Zarządzenia Nr 8/2019 Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łasku z dnia 14 marca 2019 roku w sprawie wprowadzenia „Programu grupy edukacyjno-terapeutycznej dla osób doświadczających przemoc w rodzinie: i „Programu grupy edukacyjno-terapeutycznej dla osób stosujących przemoc” w 2019 roku. Ogółem w programie uczestniczyło 18 osób.

d) Bezdomność:

Celem realizowanym przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku jest reintegracja osób bezdomnych ze środowiskiem poprzez rozwiązywanie indywidualnych problemów, które stały się przyczyną powstawania bezdomności; uzyskanie prawa przez osoby bezdomne do lokali mieszkalnych; nabycie przez osoby bezdomne umiejętności społecznych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku; odtworzenie, w możliwym zakresie, zerwanych więzi rodzinnych.

Głównym problemem osób bezdomnych, którzy stracili swoje miejsce zamieszkania wymienia się najczęściej: alkoholizm, utratę pracy, powodującą w konsekwencji brak środków do życia i eksmisję z miejsca zamieszkania, rozpad rodziny, powrót z zakładu karnego bez możliwości zamieszkania,

przemoc w rodzinie, opuszczenie domu dziecka, czy szpitala psychiatrycznego bez określonego miejsca powrotu.

Pomoc w formie schronienia udzielana była do września 2019 roku w Schronisku dla Bezdomnych Mężczyzn im. bł. Franciszka Drzewieckiego prowadzonego przez Zgromadzenie Małe Dzieło Boskiej Opatrzności - Braci Orionistów w Henrykowie gm. Zduńska Wola, Stowarzyszenie „Labor” – później Fundacja „Horyzont” Brodnia Górna 15a, Dom dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Cięży w Łabuniach.

Od 01 września 2019 roku do 31 grudnia 2020 roku w wyniku konkursu ofert zostało podpisane porozumienie o współpracy ze Stowarzyszeniem MONAR Schronisko dla osób bezdomnych MARKOT w Bełchatowie. W związku z tym osoby bezdomne z naszego terenu kierowane są i przebywają w/w placówce.

W 2019 roku system pomocy społecznej udzielił wsparcia w postaci schronienia 7 osobom bezdomnym w łącznej wysokości 57 456,68 zł.

Tabela nr 23: Koszty utrzymania w schroniskach dla osób bezdomnych w roku 2019r.

L.P.	Nazwa schroniska	2019	
		Ilość osób	kwota
1	Stowarzyszenie MONAR Schronisko dla osób bezdomnych MARKOT w Bełchatowie	2	12 264
2	Zgromadzenie Małe Dzieło Boskiej Opatrzności Schronisko im. bł. Franciszka Drzewieckiego w Henrykowie - Zduńska Wola	1	4 884
3	Stowarzyszenie „Labor” Brodnia Górna 15a, później Fundacja „Horyzont”	2	1 120
4	Dom Dla Matek Z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet W Cięży w Łabuniach	2	39 188
		7	57 456

e) Problemy ludzi starych:

Praca socjalna na rzecz osób starszych to działalność skierowana na pomoc w zaspakajaniu potrzeb życiowych: podstawowych, związanych z pielęgnacją ciała, robieniem zakupów, używaniem środków komunikacji miejskiej, porządkami domowymi, utrzymaniem więzi społecznych poszerzonych spędzaniem wolnego czasu, korzystanie z oferty kulturalnej, rozwijanie własnej osobowości.

Zakres obowiązków przy świadczeniu usług opiekuńczych jest ustalany indywidualnie, w zależności od potrzeb jakie występują w danym środowisku. Obejmują one pomoc w zaspakajaniu codziennych potrzeb życiowych: pomoc w przygotowaniu oraz spożywaniu posiłków, karmienie, sprzątanie, przynoszenie opału i palenie w piecu, utrzymywanie w czystości najbliższego otoczenia, utrzymywanie w czystości naczyń stołowych, robienie zakupów, ustalanie wizyt lekarskich i towarzyszenie w nich, jeżeli zachodzi taka potrzeba, realizacja recept lekarskich, załatwianie spraw

urzędowych, pomoc w regulowaniu opłat, zgłaszanie do naprawy urządzeń i instalacji domowych.
 Opiekę higieniczną: golenie, czesanie i strzyżenie, obcinanie paznokci, mycie, pomoc w załatwianiu potrzeb fizjologicznych, stanie łóżka, oklepywanie, zmiana opatrunków, zmiana pielucho-majtek zapobieganie powstawaniu odleżyn lub odparzeń, zmiana bielizny osobistej i pościelowej, stosowanie okładów i kompresów, rozdzielanie i podawanie leków zmianę pozycji osoby leżącej mierzenie temperatury, ciśnienia, poziomu cukru itp.

Odpłatność za usługi opiekuńcze reguluje Uchwała Nr L/474/14 Rady Miejskiej w Łasku z dnia 12 lutego 2014 roku w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania odpłatności za usługi opiekuńcze oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, koszt jeden godziny wynosi 12 zł.

W 2019 roku liczba osób, którym przyznano pomoc w postaci usług opiekuńczych wyniosła 70 w tym: 52 kobiet oraz 18 mężczyzn. Średnia wieku osób korzystających z usług opiekuńczych wynosiła 80 lat.

Tabela nr 24: Świadczenia dla osób starszych w roku 2019 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Wydano w zł
Usługi opiekuńcze	70	21 812	180 654

W 2019 roku tut. Ośrodek w ramach prowadzonych usług opiekuńczych zatrudniał 17 opiekunek w tym: 9 osób było zatrudnionych na umowę zlecenie oraz 8 osoby na umowę o pracę.

Całkowity koszt realizacji zadań usług opiekuńczych wyniósł 539 016 zł.

Domy Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej jest instytucją świadczącą na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne w formach i zakresie wynikających z indywidualnych potrzeb.

W ubiegłym roku poniesiono odpłatność za pobyt 33 osób w domach pomocy społecznej. Na ten cel poniesiono wydatki w wysokości 923 305 zł. Ponoszone wydatki stanowią uzupełnienie odpłatności mieszkańców. Pobrana odpłatność wynikająca z obowiązku alimentacyjnego wyniosła 111 655 zł.

Tabela nr 25: Koszty utrzymania w domach pomocy społecznej w roku 2019

L.P.	NAZWA Domu Pomocy Społecznej	2018	
		Ilość osób	kwota
1	DPS w Zduńskiej Woli	7	184259
2	DPS w Przatówku	12	351672
3	DPS Centrum Rehabilitacyjno-Opiekuńczy w Łodzi	1	27312

4	DPS w Pabianicach	2	43423
5	DPS „Bankowiec” Sieradz	5	125149
6	DPS "Borówek"	1	29707
7	DPS w Gostkowie	1	28127
8	DPS "Chróscin Wieś"	1	33377
9	DPS w Skrzynnie	1	31339
10	DPS w Tomasz. Mazowieckim Nr 2	1	22843
11	DPS w Sieradzu przy Klasztorze Sióstr Urszulanek	1	34421
Ogółem		33	923 305
Pobrana odpłatność wynikająca z obowiązku alimentacyjnego			111 655

f) Rodziny dysfunkcyjne

W obszar oddziaływania Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej dostają się środowiska dysfunkcyjne. Dysfunkcyjność dotyczy zachwiania lub niewypełniania jednej lub wielu funkcji rodziny.

Praca socjalna na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi w pierwszej kolejności ma na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno-bytowych dzieci, takich jak: wyżywienie, odzież stosowna do pory roku, odpowiednie warunki mieszkaniowe – w tym miejsce do spania i nauki, zabawy.

Ważnym elementem tej pracy jest również zwracanie uwagi na warunki sanitarno-higieniczne panujące w środowisku rodzinnym.

Jej celem jest także pomoc i wsparcie w przewycięzaniu występujących w rodzinie problemów i niwelowaniu istniejących zaniedbań, jak również przeciwdziałanie powstawaniu czy pogłębianiu się demoralizacji i patologizacji całej rodziny i poszczególnych jej członków.

Pracę socjalną poprzedza ocena i diagnoza sytuacji rodziny, w tym m. in. określenie sytuacji dziecka w rodzinie oraz deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci. W ramach pracy socjalnej, w sytuacji zagrożenia (szczególnie dobra i bezpieczeństwa dziecka), podejmowane są działania interwencyjne.

W tej specjalizacji ważną rolę w prowadzonej pracy socjalnej odgrywa współpraca z innymi instytucjami zajmującymi się daną rodziną: np. szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, sądy rodzinne, służba zdrowia, policja.

Praca socjalna z rodzinami, w których występuje problem opiekuńczo-wychowawczy, jest skierowana do tych rodzin, które posiadają dzieci do 18 roku życia, w których występuje przynajmniej

jedną z podanych niżej dysfunkcji:

1. Alkoholizm, narkomania rodziców powodujące w następstwie demoralizację dzieci i braki w zaspokajaniu podstawowych potrzeb rodziny.
2. Przemoc w rodzinie powodująca konieczność zajęcia się w ramach pracy socjalnej ofiarami przemocy i jej sprawcą.
3. Zaburzenia lub choroba psychiczna członka rodziny.
4. Niedojrzałość emocjonalna matki, brak ojca, niezaradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego, której następstwem jest niewłaściwe pełnienie ról rodzicielskich, zaniedbania opiekuńczo-wychowawcze dzieci.
5. Problemy wychowawcze z dziećmi, zarówno w środowisku rodzinnym jak i szkolnym w wyniku czego rodziny często objęte są kuratelą sądową a dzieci pomocą w formie uczestnictwa w zajęciach świetlicy środowiskowej.
6. Zaniedbania względem dzieci zarówno w sferze opiekuńczo-wychowawczej, emocjonalnej jak i szkolnej.

Realizacja programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W ramach podpisanej umowy pomiędzy Gminą Łask a Wojewodą Łódzkim realizowano w 2019 roku Wieloletni Rządowy Program „Posiłek w szkole i w domu”.

Powyższa pomoc udzielana była w zależności od sytuacji rodzinnej i dochodowej rodziny lub opiekunów dziecka, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2 - 15 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej oraz Uchwały Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023 (M.P. 2018.1007)

Do pomocy kwalifikują się osoby, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z przyjętym programem, ze środków przekazanych gminom udziela się wsparcia, w szczególności:

- 1) dzieciom do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej,
- 2) uczniom do czasu ukończenia nauki w szkole ponadgimnazjalnej,
- 3) osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, wymienionym w art. 7 ustawy o pomocy społecznej, w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń lub dziecko wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje ośrodek pomocy społecznej o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku, przy czym liczba dzieci i uczniów nie może przekroczyć 20 % liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

W ślad za przyjętym przez Radę Ministrów Programem, Rada Miejska w Łasku w 2018 roku przyjęła uchwałę Nr IV/25/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku w sprawie podwyższenia

kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.

Pomoc może być udzielana w formie:

- posiłku,
- świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności,
- świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych.

W ramach programu ponadto dowożone są obiady dla uczniów szkół podstawowych w Bałuczu, Okupie, Wrzeszczewicach ponieważ te placówki nie posiadają swoich stołówek szkolnych.

Posiłki w pierwszym półroczu 2019 roku przygotowywane były w stołówce szkolnej Publicznego Gimnazjum Nr 1 w Łasku (ul. Narutowicza 28) dla uczniów w szkołach w Okupie i Bałuczu, natomiast w stołówce Szkoły Podstawowej nr 5 dla uczniów we Wrzeszczewicach.

W drugim półroczu 2019 roku posiłki przygotowywane były w stołówce szkolnej w Szkole Podstawowej nr 1 (ul. Narutowicza 28) dla szkoły w Bałuczu a w stołówce Szkoły Podstawowej nr 5 dla szkół w Okupie i we Wrzeszczewicach.

Jak kształtowały się wydatki w poszczególnych formach w rozbiciu na źródła finansowania oraz formę pomocy przedstawiono w tabelach:.

Tabela nr 26: „Program "Posiłek w szkole i w domu na 2019 rok ”, pomoc w formie posiłku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	POSIŁEK							
	OGÓŁEM	w tym na wsi	w tym:					
			dzieci do 7 roku życia		uczniowie do czasu ukończ. szkoły ponadgim.		pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej	
1	2	3	OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi	OGÓŁEM	w tym na wsi
Liczba osób korzystających z posiłku	211	73	65	17	142	57	12	3
w tym z posiłku w formie: pełnego obiadu	211	73	65	17	142	57	12	3
Liczba rodzin	177	45	x	x	x	X	x	x
Liczba osób w rodzinach	363	98	x	x	x	x	x	X
Liczba posiłków	22990	8465	5844	1517	15635	6671	1511	277
Koszt świadczeń (w zł)	96234	37665	23319	7405	59007	28449	13908	1811
Koszt jednego posiłku	4,19	4,45	3,99	4,88	3,77	4,26	9,20	6,54

Tabela nr 27: Realizacja „Programu dożywiania” 2019 r.

Nazwa zadania	2019 rok	
	liczba rodzin	wydatkowana kwota
Posiłek (dzieci, młodzież, osoby dorosłe)	211	96 234
Zasiłki celowe na zakup żywności	177	145 840
Dowóz posiłków	x	6 650

Tabela Nr 28: Wykaz szkół korzystających z posiłku w 2019 roku (z podziałem na półrocza)

Nazwa Szkoły	I – VI	IX - XII
Szkoła Podstawowa Nr 1	20	26
Zespół Szkół Ogólnokształcących w Łasku-Kolumnie	21	15
Szkoła Podstawowa Nr 5	12	7
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Wrzeszczewicach wraz z Punktem Przedszkolnym	13	13
Szkoła Podstawowa w Bałuczu	11	10
Szkoła Podstawowa w Okupie	6	5
Szkoła Podstawowa w Wiewiórczynie	13	-
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Teodorach wraz z Punktem Przedszkolnym	2	6
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Łopatkach wraz z Punktem Przedszkolnym	12	7
Szkoła Podstawowa w Krobanowie + Punkt Przedszkolny	2	-
Szkoła Podstawowa w Dobroniu	-	2
Publiczne Gimnazjum Nr 1	4	-
Publiczne Gimnazjum Nr 2	8	-
Zespół Szkół Rolniczych w Sędziejowicach	1	1
ZS Zduńska Wola	3	6
Bursa Nr 11 Łódź	-	1
Zespół szkół Rolniczych w Widzewie	-	1
Zespół Szkół w Wolborzu	-	1
Zespół Szkół w Wojstawicach	-	1
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łasku	2	2
Przedszkole Nr 1	6	5

Przedszkole Nr 3	2	4
Przedszkole Nr 4	10	16
Przedszkole Nr 5	5	6
Przedszkole Nr 6	5	3
Gminny Żłobek w Łasku	3	1
ŚDS	2	2
ZSO Kolumna - dorośli	1	2
RAZEM	164	143

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 [POPŻ]

współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

W ramach powyższego programu, Stowarzyszenie „Nasza Kolumna” we współpracy z Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łasku w 2019 r. również organizowało pomoc żywnościową dla mieszkańców miasta i gminy Łasku. Pomoc w formie żywności kierowana była do tych osób i rodzin, które z powodu niskich dochodów nie mogły zapewnić sobie i rodzinie odpowiednich produktów żywnościowych lub posiłków. W 2019 r. pomocą w formie żywności objętych zostało ogółem 410 osób i rodzin.

Karta Dużej Rodziny

Celem programu jest podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych, zarówno przez właściwych ministrów jak i przez inne podmioty, w tym niepubliczne, które mogą zapewnić rodzinom wielodzietnym szczególne uprawnienia w ramach prowadzonej działalności.

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przysługuje rodzinom z przynajmniej trójką dzieci, niezależnie od dochodu. Karta jest wydawana bezpłatnie, każdemu członkowi rodziny. Rodzice otrzymują karty dożywotnio, dzieci - do 18 roku życia lub do ukończenia nauki, maksymalnie do osiągnięcia 25 lat. Osoby niepełnosprawne otrzymują kartę na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek oraz dodatkowych uprawnień. Jej posiadacze mają możliwość korzystania z katalogu oferty kulturalnej, rekreacyjnej czy transportowej na terenie całego kraju. Realizacja programu przez gminę jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej finansowanej z budżetu państwa.

W 2019 roku wydanych zostało **361 kart** w formie tradycyjnej dla **125 rodzin wielodzietnych** zamieszkałych na terenie Gminy Łask oraz **276 kart w formie elektronicznej** dla posiadaczy Karty Dużej Rodziny jako dodatkowej formy Karty Dużej Rodziny.

Koszt realizacji programu wyniósł **1094,30 zł.**

g) Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Przysługuje osobom zmarłym zamieszkałym lub przebywającym na terenie gminy, w stosunku do których nie ustalono osób zobowiązanych do sprawienia pochówku lub gdy osoby zobowiązane nie mają takich możliwości. W 2019 roku tut. Ośrodek w wyniku konkursu ofert podpisał z firmą pogrzebową "Bulzacki" PHU -s.c. D.K. BULZACCY umowę dotyczącą pochówku. Umowa została zawarta na czas określony od 01 lipca 2019 roku.

W 2019 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łasku sprawił pochówek dla 1 osoby, na kwotę 2160 zł.

h) Poradnictwo prawne

W 2019 roku Radca Prawny zatrudniony w Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Łasku udzielił dla **307 osób** porad, których przedmiotem były sprawy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego. Na prowadzenie poradnictwa prawnego wykorzystywane było pomieszczenie Punktu Konsultacyjnego, które znajduje się w Łasku przy ul. Żeromskiego 11.

X. Potrzeby z zakresu pomocy społecznej

Rok 2020 będzie dla Ośrodka kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, żeby instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

W szczególności poprzez:

1. Prowadzenie aktywnej integracji adresowanej do klientów pomocyspołecznej z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, zdrowotnej i edukacyjnej,
2. Realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Łask na lata 2020-2023
3. Realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022
4. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Łask na lata 2018 - 2022
5. Podejmowanie kompleksowych działań na rzecz zmiany postaw klientów, zwiększania ich aktywności i współuczestniczenia w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych,
6. Tworzenie i wdrażanie programów osłonowych służących realizacji zadań pomocy społecznej adresowanych do konkretnych grup podopiecznych,
7. Realizację gminnych programów skierowanych na rozwiązywanie problemów społecznych (profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi),
8. Prowadzenie elastycznej polityki kadrowej służącej utrzymaniu dobrej jakości obsługi klienta oraz prawidłowej realizacji zadań, obejmującej m.in. dostosowanie zatrudnienia do występujących potrzeb, wdrażanie systemu szkolenia i doszkalania pracowników.